

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعاوی اعسار در رویه دادگاهها

منطبق با

قانون نحوه اجرای محکومیت مالی مصوب ۱۳۹۴

مهدی زینالی

وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه	زینالی، مهدی، ۱۳۵۸ -
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	دعای اعسار در رویه دادگاه ها/ مهدی زینالی؛ ویراستار مریم حق پرست.
مشخصات نشر	تهران: چراغ دانش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۲۸۸ ص. : ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۳۵۵-۹۳-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	اعسار
موضوع	رویه قضایی -- ایران
رده بندی کنگره	۱۳۹۴ ۷۹۵ ز/ ۱۹۴۲ KMH
رده بندی دیویی	۵۵۰۷۸/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۹۸۸۷۳ شناسنامه

عنوان کتاب: دعای اعسار در رویه دادگاه ها

مؤلف: مهدی زینالی

ناشر: انتشارات چراغ دانش

ناظر چاپ: رسول زینالی

ویراستار: مریم حق پرست

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۴

قطع و تیراژ: رقعی/ ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۵۵-۹۳-۲

www.cheraghdanesh.com

چراغ دانش را در گوگل جستجو کنید.

دفتر مرکزی: تهران، میدان هفت تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پلاک ۴، طبقه ۳ و ۶ واحد های ۷ و ۱۴

تلفن: ۸۸۱۴۰۶۰۱ / ۰۲۱

حق چاپ برای انتشارات چراغ دانش محفوظ است.

هر گونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز کتبی از

ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.

بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا

«بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» با تیمی متشکل از مؤلفین، مدرسین، وکلا و کارشناسان مجرب با کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های: املاک و اراضی، سرقفلی، بیمه‌ای، گمرکی، ثبتی، وصول مطالبات، تنظیم قراردادهای ارث و امور حسبی، امور خانواده و مسائل کیفری آماده ارائه مشاوره و پاسخگویی به سؤالات حقوقی هم‌میهنان محترم می‌باشد.

گروه وکلای سنا: ۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۲-۸۸۸۶۵۱۲۰

ارتباط مستقیم با دفتر واحد دعاوی: ۸۸۱۴۰۸۰۸

انتشارات چراغ دانش

«بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» مفتخر است اعلام دارد به‌عنوان مجموعه فنی و متخصص در حوزه حقوقی کشور در جهت توسعه و تعمیق دانش و نظام حقوقی کشور با شروع به کار معاونت تحقیقات و پژوهش‌ها از طریق الحاق «انتشارات چراغ دانش» و تغییر مدیریت این انتشارات توانسته است در مهلت بسیار کوتاه آثار حقوقی ارزشمندی با ویژگی «کاربردی و آموزشی» به جامعه حقوق تقدیم نماید امید است با لطف و عنایات حضرت حق و همراهی و همکاری مستمر و مداوم اساتید، قضات، وکلا کارشناسان و دانش‌پژوهان در حوزه تألیف و انتشار کتب حقوقی، زمینه تعالی و تحقق عهد و راهبرد «بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» فراهم گردد.

دانشجویان محترم می‌توانند با ارائه کارت دانشجویی از تخفیف ۲۰ درصدی ویژه دانشجویی، در محل دائمی نمایشگاه کتاب انتشارات که نشانی آن به شرح ذیل است برخوردار شوند.

تهران، میدان هفت‌تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پ ۴، ط ۶، واحد ۱۴

تلفن تماس: ۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۱-۲

www.cheraghdaresh.com

مقدمه	۱۱
معرفی دعوا و نمونه دادخواست اعسار	۱۵
۱. معرفی دعوای اعسار	۱۷
۲. شرایط معسر	۱۷
۳. شرایط رسیدگی به دعوای اعسار	۱۸
۴. نحوه طرح دعوای اعسار از سوی محکوم علیه	۲۱
۵. انواع دعوای اعسار	۲۲
نمونه دادخواست اعسار	۲۳
نمونه استشهادیه اعسار	۲۴
اعسار در آراء دادگاهها	۲۵
مبحث اول: دعوای اعسار در آراء دیوان عالی کشور	۲۷
گفتار اول: دعوای اعسار در آراء وحدت رویه هیئت عمومی دیوان عالی کشور	۲۷
گفتار دوم: دعوای اعسار در آراء اصراری و شعب دیوان عالی کشور	۳۱
دعوای اعسار در آراء دادگاه بدوی و تجدیدنظر	۶۱
دعوی اعسار در نشست های قضائی	۷۹
۱. اعتبار یا عدم اعتبار گواهی عدم امکان سازش به دلیل تقدیم دادخواست اعسار پس از سپری شدن مهلت سه ماهه	۸۱
۲. قابلیت تجدیدنظرخواهی نسبت به رأی اعسار	۸۵
۳. تأثیر هزینه دادرسی و اعتراض خوانده در صدور حکم اعسار	۸۶
۴. قابل تجدیدنظر بودن حکم اعسار از پرداخت هزینه دادرسی در مرحله بدوی یا تجدیدنظرخواهی	۸۸
۵. تقلیل اقساط محکوم به پس از صدور حکم اعسار مشمول اعتبار امر مختوم نیست	۸۹
۶. مسئول پرداخت هزینه دادخواست اعسار و آگهی احضار در مطبوعات	۹۰
۷. ملاک و میزان ابطال تمبر هزینه دادرسی در دعوای اعسار و قابلیت تجدیدنظرخواهی نسبت به آن	۹۱
۸. معافیت یا عدم معافیت دعوای اعسار از پرداخت هزینه دادرسی	۹۳
۹. عدم جواز محکومیت مدعی اعسار به پرداخت دو برابر هزینه دادرسی رد دعوا	۹۴
۱۰. نحوه وصول هزینه دادرسی از معسر در صورتی که محکوم له واقع شود	۹۵
۱۱. احتساب هزینه نشر آگهی به عنوان هزینه دادرسی	۹۷
۱۲. میزان هزینه دادرسی در صورتی که قرار رد اعسار صادر شده باشد	۹۹
۱۳. عدم پرداخت اقساط هزینه دادرسی	۱۰۳

۱۰۵.....	۱۴. اعسار از هزینه دادرسی.....
۱۰۶.....	۱۵. اعسار از پرداخت نیم عشر اجرایی.....
۱۰۷.....	۱۶. قطعیت احکام صادره در خصوص اعسار از هزینه دادرسی.....
۱۰۸.....	۱۷. طرح دعوای اعسار از پرداخت هزینه دادرسی به طرفیت رئیس حوزه قضائی.....
۱۰۸.....	۱۸. لزوم تقدیم دادخواست اعسار از هزینه دادرسی در پرونده کیفری.....
۱۰۹.....	۱۹. وجه تمایز و تشابه معافیت و اعسار از هزینه دادرسی و قابلیت یا عدم قابلیت تجدیدنظرخواهی دعوای مذکور.....
۱۱۰.....	۲۰. خوانده دعوای اعسار از هزینه دادرسی و منظور از صدور حکم تبصره ماده ۶۹۶ قانون آیین دادرسی مدنی.....
۱۱۱.....	۲۱. شمولیت خسارت احتمالی نسبت به اعسار از هزینه دادرسی.....
۱۱۲.....	۲۲. تقدیم دادخواست اعسار از هزینه دادرسی از سوی خواهان دعوای خانوادگی.....
۱۱۵.....	۲۳. محکومیت خوانده به پرداخت هزینه دادرسی در صورت پذیرش اعسار خواهان از پرداخت هزینه دادرسی.....
۱۱۷.....	۲۴. پذیرش اعسار از هزینه دادرسی با شهادت شاهد واحد و تأیید خوانده.....
۱۱۸.....	۲۵. رسیدگی همزمان به دعوای اعسار از هزینه دادرسی و دعوای اصلی.....
۱۲۱.....	۲۶. اعسار از هزینه دادرسی در صورت افزایش بهای خواسته.....
۱۲۳.....	۲۷. مبنای محاسبه هزینه تجدیدنظرخواهی از قرار رد دعوای اعسار.....
۱۲۴.....	۲۸. قطعی بودن حکم صادره راجع به دعوای اعسار از هزینه دادرسی در صورت قطعی بودن اصل رأی.....
۱۲۶.....	۲۹. رعایت تشریفات قانونی در تعیین وقت رسیدگی در دعوای اعسار از هزینه دادرسی.....
۱۲۷.....	۳۰. رسیدگی به دعوای تجدیدنظر اصلی متوقف به تعیین تکلیف قطعی نسبت به حکم رد دعوای اعسار از هزینه دادرسی.....
۱۲۸.....	۳۱. نحوه رسیدگی دادگاه در صورت ادعای اعسار خواهان از پرداخت حق الوکاله.....
۱۳۰.....	۳۲. اعسار از هزینه دادرسی و آثار آن.....
۱۳۱.....	۳۳. فاقد اثر بودن شهادت نامه‌ای که متضمن موارد احصا شده در ماده ۵۱۶ قانون آیین دادرسی مدنی نباشد.....
۱۳۳.....	۳۴. پرداخت هزینه تجدیدنظرخواهی به وسیله محکوم‌به به دلیل اعسار محکوم‌علیه.....
۱۳۵.....	۳۵. صدور قرار تأمین خواسته قبل از رسیدگی به دعوای اعسار.....
۱۳۶.....	۳۶. اعسار از پرداخت هزینه دادرسی در دعوای مطالبه مهر.....
۱۳۷.....	۳۷. رفع نقص پرونده با تقدیم دادخواست اعسار از هزینه دادرسی.....
۱۳۸.....	۳۸. عدم قابلیت طرح دعوای اعسار به طرفیت دادستان.....
۱۴۱.....	۳۹. درخواست اعسار از پرداخت حق الوکاله.....
۱۴۳.....	۴۰. مرجع صالح رسیدگی به اعسار از هزینه دادرسی فرجام‌خواهی و شعب تشخیص دیوان عالی کشور.....
۱۴۴.....	۴۱. پذیرش دادخواست در صورت پرداخت هزینه دادرسی توسط خوانده قبل از رسیدگی به دلایل خواهان در دعوای اعسار.....
۱۴۶.....	

۴۲. رعایت تشریفات قانون آیین دادرسی مدنی در تشخیص اعیار	۱۴۸
۴۳. تکلیف دادگاه در صورت استرداد دعوا قبل از رسیدگی به دعوای اعیار	۱۵۰
۴۴. ماهیت دعوای اعیار (از لحاظ اصلی یا فرعی بودن دعوا)	۱۵۱
۴۵. صلاحیت دادگاه بدوی در زمینه رسیدگی به دعوای اعیار، پس از صدور حکم	۱۵۲
۴۶. دعوای اعیار از سوی شخص حقوقی غیر تجاری	۱۵۳
۴۷. در صورت طرح تجدیدنظرخواهی از حکم و اعیار در یک دادخواست بدوآیه دلایل اعیار رسیدگی خواهد شد.	۱۵۴
۴۸. اعیار از محکوم به، دعوای تقسیط بدهی و کیفیت اقامه و رسیدگی به آن	۱۵۶
۴۹. عدم جواز آزادی محکوم علیه به پرداخت دین قبل از صدور حکم قطعی اعیار	۱۶۱
۵۰. رسیدگی به دعوای اعیار از پرداخت محکوم به قبل از حبس محکوم علیه و انقضای مواعد موضوع ماده ۳۰۲ قانون مجازات اسلامی	۱۶۲
۵۱. قابل واخواهی بودن دعوای اعیار از محکوم به	۱۶۴
۵۲. لزوم ملاحظه مستثنیات دین در هنگام رسیدگی به دعوای اعیار	۱۶۶
۵۳. ملاک محاسبه هزینه دادرسی در دعوای اعیار از پرداخت محکوم به	۱۶۷
۵۴. جواز اقامه دعوای اعیار از ناحیه مدیون هنگام رسیدگی به دعوای اصلی	۱۶۸
۵۵. پذیرش دعوای اعیار از پرداخت محکوم به قبل از محبوس شدن محکوم علیه	۱۷۰
۵۶. صرف ادعای اعیار، موجبی برای آزادی محکوم علیه از توقیف نیست.	۱۷۲
۵۷. خروج هزینه های اجرایی از حکم اعیار	۱۷۳
۵۸. تکلیف دادگاه در خصوص رسیدگی به دعوای اعیار از هزینه دادرسی ضمن دعوای اعیار از محکوم به	۱۷۵
۵۹. کیفیت تصمیم دادگاه در خصوص دعوای اعیار زوج از پرداخت مهر در جریان رسیدگی به دعوای مطالبه آن	۱۷۶
۶۰. بازداشت محکوم علیه قبل از قطعی شدن حکم	۱۷۷
۶۱. تکلیف دادگاه ها در موردی که محکوم علیه به یکی از شعب دادخواست اعیار تقدیم نماید.	۱۷۸
۶۲. نسخ یا عدم نسخ ماده ۲۷ قانون اعیار با توجه به ماده ۵۲۹ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹	۱۸۰
۶۳. طرح دعوای اعیار یا تقسیط قبل از مطالبه دائن	۱۸۲
۶۴. مقایسه ماهیت دعوای اعیار و تقسیط	۱۸۵
۶۵. رعایت تشریفات مربوط به اعیار در خصوص اعطای مهلت یا قرار اقساط	۱۸۶
۶۶. چگونگی اقدام در خصوص طرح دعوای متعدد اعیار نسبت به محکوم به های متعدد	۱۸۸
۶۷. درخواست اعیار قبل از قطعیت حکم و اجرای دعوای مهر	۱۹۲
۶۸. طرف دعوای اعیار در صورتی که در دادگاه های بخش تنها یک قاضی انجام وظیفه می نماید.	۱۹۳
۶۹. موعد زمانی برای تقدیم دادخواست اعیار از پرداخت مهر	۱۹۵
۷۰. رسیدگی به درخواست اعیار از پرداخت محکوم به در ظرف مهلت قانونی پرداخت دیه	۱۹۶

۷۱. صدور حکم اعسار از پرداخت محکوم به مالی در مورد محکوم علیه زندانی به لحاظ عجز از پرداخت دیه	۱۹۷
۷۲. رسیدگی به دعوای اعسار از پرداخت مهر یا تقسیت آن در دادگاه اختصاصی دعوای خانوادگی	۱۹۸
۷۳. درخواست اعسار از پرداخت محکوم به از شعبه ای غیر از شعبه صادرکننده حکم	۲۰۰
۷۴. غیرمالی بودن دعوای اعسار از پرداخت هزینه دادرسی در دعوای اعسار از پرداخت محکوم به	۲۰۱
۷۵. آزادی محکوم به به محض صدور حکم اعسار	۲۰۳
۷۶. عدم ضرورت اخذ تأمین پس از صدور حکم اعسار و آزادی محکوم علیه	۲۰۵
۷۷. پذیرش اعسار نسبت به تقسیت دین در ضمن دعوای اصلی	۲۰۶
۷۸. تقاضای مجدد برای کاهش میزان اقساط پرداخت محکوم به	۲۰۸
۷۹. دعوای اعسار از آرای مراجع غیر قضائی	۲۰۹
۸۰. توجیه قانونی قرار عدم صلاحیت صادره در محکمه رسیدگی کننده به دعوای اصلی در خصوص اعسار از پرداخت محکوم به	۲۱۱
۸۱. دادخواست متقابل اعسار و یا تقسیت در دعوای مالی	۲۱۳
۸۲. همزمان شدن صدور گواهی عدم امکان سازش و صدور حکم به اعسار زوج از پرداخت حقوق مالی زوجه	۲۱۴
۸۳. درخواست اعسار مجدد از پرداخت تقسیت محکوم به	۲۱۵
۸۴. قبول دادخواست اعسار قبل از انقضای مهلت پرداخت دیه و ایفای تعهد شرکت بیمه بعد از قطعیت حکم	۲۱۶
۸۵. تأثیر صدور حکم اعسار یا تقسیت دیون محکوم علیه در رفع یا بقای ممنوعیت خروج وی از کشور	۲۱۸
۸۶. مرجع صالح رسیدگی به ادعای اعسار	۲۲۱
۸۷. صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده نخستین در رسیدگی به دعوای مطالبه مهر	۲۲۲
۸۸. مرجع صالح برای رسیدگی به دعوای اعسار از محکوم به هیئت حل اختلاف اداره کار	۲۲۳
۸۹. مرجع صالح رسیدگی به اعسار دعوای در صلاحیت دادگاه انقلاب	۲۲۴
۹۰. مرجع صالح رسیدگی به دعوای اعسار و تقسیت از آرای قطعی هیئت های تشخیص و حل اختلاف قانون کار	۲۲۶
۹۱. دایره شمول قید (تجویز قانونی) در مواد ۳۹۱ آیین دادرسی مدنی و ۲۶۲ قانون آیین دادرسی کیفری	۲۲۷
۹۲. مرجع صالح رسیدگی به دعوای اعسار از محکوم به موضوع حکم اداره کار	۲۳۲
۹۳. صلاحیت مراجع حل اختلاف نسبت به متفرعات دعوای اصلی	۲۳۳
۹۴. رسیدگی به دعوای مرتبط با یکدیگر که در حوزه های قضائی متفاوت مطرح شده اند	۲۳۴
۹۵. مرجع تشخیص عدم توانایی و بضاعت اشخاص برای تأدیه حق الوکاله	۲۳۶
۹۶. ارتباط دعوای اصلی یا دعوای جلب ثالث در مرحله تجدیدنظر	۲۳۷
۹۷. اعسار از پرداخت مهر	۲۳۸

۹۸. دادخواست طلاق از سوی زوج و اعلام اعسار از پرداخت حقوق مالی	۲۴۰
۹۹. صدور حکم قبلی به رد یا بطلان دعوی طلاق به لحاظ عسر و حرج مانع از طرح دعوی طلاق خلع نیست.	۲۴۲
۱۰۰. اعسار از پرداخت حقوق زوجه پس از صدور گواهی عدم امکان سازش	۲۴۳
۱۰۱. امکان تخلیه در صورتی که موجر مدعی مفقود شدن اسناد یا اعسار	۲۴۵
دعوی اعسار در نظریه‌های مشورتی	۲۴۷
۱. اعسار و هزینه دادرسی	۲۴۹
۱-۱. استرداد دعوی اعسار و هزینه دادرسی	۲۴۹
۱-۲. معاف کردن مدعی خصوصی از پرداخت هزینه دادرسی در مرحله فرجامی	۲۵۰
۱-۳. ادعای اعسار به بخشی از هزینه دادرسی	۲۵۰
۱-۴. بررسی جداگانه ادعای اعسار از هزینه دادرسی	۲۵۱
۲. اعسار و صلاحیت دادگاه	۲۵۲
۲-۱. مرجع صدور قرار رد دادخواست اصلی در موردی که اعسار از هزینه دادرسی رد میشود	۲۵۲
۲-۲. اعسار از هزینه دادرسی و نیز دادگاهی غیر دادگاه اصلی	۲۵۳
۲-۳. دعوی اعسار از محکوم به در صلاحیت دادگاهی است که رأی بر محکومیت محکوم علیه صادر کرده است	۲۵۴
۲-۴. رسیدگی به دعوی اعسار در صلاحیت دادگاهی است که ابتدا به دعوی اصلی رسیدگی کرده است	۲۵۵
۲-۵. مرجع رسیدگی به دعوی اعسار از محکوم به مندرج در رأی شورای حل اختلاف که به تأیید دادگاه نرسیده، دادگاه محل اقامت خوانده است؛ اما اگر رأی شورا به تأیید دادگاه عمومی محل هم رسیده باشد، رسیدگی در صلاحیت همان دادگاه است	۲۵۵
۳. قرار اقساط و اعسار	۲۵۶
قرار اقساط که در ماده ۲۷۷ قانون مدنی آمده است با اعسار متفاوت است؛ زیرا دادگاه ممکن است به علت دیگری غیر از اعسار به متعهد یا مدیون مهلت دهد	۲۵۶
۴. اعسار و جزای نقدی	۲۵۷
۴-۱. محکوم علیه جزای نقدی هر چند معسر باشد حبس می‌شود؛ ولی محکوم علیه مالی در صورت اثبات اعسار، آزاد می‌گردد	۲۵۷
۴-۲. پذیرش دعوی اعسار از جزای نقدی مجوز قانونی نداشته و قانون محکومیت‌های مالی تعارضی با ماده ۶۹۶ و ماده ۳۰۲ قانون مجازات اسلامی ندارد	۲۵۸
۴-۳. امکان تقسیط جزای نقدی با توجه به قانون اعسار	۲۵۹
۵. اعسار کارمند دولت	۲۵۹
کارمند دولت که اعسارش به علت توانایی در پرداخت دیه دفعه‌ای واحده قبول شده بازداشت نمی‌شود مگر ثابت گردد اموالی را به قصد پرداخت دین به صورت اقساط کارمندی پنهان کرده است	۲۵۹

۶.	لزوم دعوات اصحاب دعوا در دعوای اعسار	۲۶۰
۷.	معرفی مال توسط ثالث در دعوای اعسار	۲۶۱
۸.	زمان طرح دعوای اعسار	۲۶۲
۸-۱.	تا زمانی که حکم محکومیت قطعی محکوم علیه صادر نشده است، طرح دعوی اعسار از محکوم به از جانب محکوم علیه، مستند قانونی ندارد.	۲۶۲
۸-۲.	قبل از صدور حکم به پرداخت حقوق مالی زوجه، رسیدگی به دعوی اعسار زوج نسبت به حقوق مالی مذکور، جواز قانونی ندارد.	۲۶۳
۹.	اثر حکم اعسار	۲۶۳
	اثر حکم اعسار مصونیت از بازداشت است و چون شخص حقوقی بازداشت نمی شود دعوی اعسار او هم مورد ندارد.	۲۶۳
۱۰.	اعسار و مستثنیات دین	۲۶۴
	«ممكن مورد نیاز محکوم علیه و افراد تحت تکفل وی با رعایت شئون عرفی جزء مستثنیات دین محسوب می شود».	۲۶۴
۱۱.	اعسار و رفع اثر از تأمین	۲۶۵
۱.	«با مرتفع شدن موجبات تأمین از آن رفع اثر می شود؛ ولی صدور حکم به تقسیط از موجبات رفع اثر از تأمین نیست».	۲۶۵
۲.	بازداشت سرقتی اشکالی ندارد؛ ولی فروش آن فقط با رضایت مالک یا داشتن حق انتقال به غیر مقدور است».	۲۶۵
۱۲.	عدم رد ادعای اعسار موکل با صرف داشتن وکیل	۲۶۶
۱۳.	تأثیر حکم اعسار در یک دعوا بر دعوای متعدد علیه یک نفر	۲۶۷
	در مورد دعوای متعدد که مدعی اعسار بر یک نفر اقامه می نماید، صدور حکم اعسار نسبت به یکی از دعوای نسبت به سایر دعوای هم مؤثر است.	۲۶۷
۱۴.	حضوری بودن حکم اعسار	۲۶۸
	حکمی که در مورد اعسار صادر می شود همواره حضوری است.	۲۶۸
	دعوای اعسار و قوانین مربوطه	۲۶۹
	منابع و مأخذ	۲۸۳

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی متفاوت است، با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود که البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تنوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی قبل از خروج از دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی وارد مرحله کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با ورود به میدان کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی‌تردید تنها منبع آموزش عملی و کالت، قضاوت و به‌طور کلی حقوق، بعد از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، همین رویه قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خواننده قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی نمی‌تواند بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع روح زنده و محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه به قیمت عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان تمام خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و

انجام بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظیفه فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصربه فرد با ویژگی های مخصوص برای هر دعاوی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعاوی اقدام نماید. در راستای تأمین این هدف مجموعه ای از کتاب ها هر کدام تحت عنوان کلی «دعوی... در رویه دادگاه ها» شامل موارد زیر تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور

۴. آراء دادگاه های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست های قضائی؛

۶. نظریه های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوق دانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه کنندگان عزیز قرار گیرد.

مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛
 ۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛
 ۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛
 ۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛
 ۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.
- «گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و سه